

EIB grupas krāpšanas apkarošanas politika

Politika aizliegtas rīcības novēršanai un izskaušanai
Eiropas Investīciju bankas grupas darbībās

Eiropas
Investīciju
bankas grupa

EIB grupas krāpšanas apkarošanas politika

Politika aizliegtas rīcības novēršanai un izskaušanai Eiropas Investīciju bankas darbībā

2021. gada 5. augusts

EIB grupa nepieļaus aizliegtu rīcību (t. i., korupciju, krāpšanu, slepenas vienošanās, spaidus, šķēršļu likšanu, zādzību EIB grupas telpās, EIB grupas līdzekļu un aktīvu ļaunprātīgu izmantošanu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu) savās darbībās un darījumos.

Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas kompetencē ir saņemt, izvērtēt un, ja nepieciešams, izmeklēt apgalvojumus par aizliegtu rīcību¹. Ar Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļu var sazināties:

- pa e-pastu investigations@eib.org;
- pa tālruni (+352 4379 87441);
- izmantojot EIB tīmekļa vietnē pieejamo ziņošanas veidlapu²;
- nosūtīt vēstuli³.

Iespējams arī tieši sazināties ar Eiropas Prokuratūru (*European Public Prosecutor's Office, EPPO*) un/vai Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*)⁴.

¹ Apgalvojumus, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, izmeklē Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa ciešā sadarbībā ar attiecīgo EIB grupas atbilstības struktūrvienību. It īpaši ar attiecīgo novērtējumu un izmeklēšanas rezultātiem saskaņā ar EIB grupas AML/CFT mehānismu tiek iepazīstināti EIB un EIF atbilstības struktūrvienību vadītāji.

² <http://www.eib.org/about/accountability/anti-fraud/reporting/index.htm>

³ Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas vadītāja adrese: Head of the Inspectorate General Investigations Division, European Investment Bank, 100 Bd. Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg.

⁴ EPPO atbild par izmeklēšanu, lietas ierosināšanu un tiesas sprieduma pieņemšanu attiecīgo dalībvalstu valsts kompetentajās tiesās par noziegumiem, kas vērsti pret Savienības finanšu interesēm, saskaņā ar 2017. gada 12. oktobra Regulu (ES) 2017/1939. Vairāk informācijas skatīt šeit: <https://www.eppo.europa.eu/>
OLAF veic administratīvu izmeklēšanu, kuras mērķis ir aizsargāt ES finanšu intereses, un tas var izdot disciplinārus, administratīvus, finanšu un tiesiskus ieteikumus par darbībām, kādas jāveic ES iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, kā arī dalībvalstu attiecīgajām kompetentajām iestādēm saskaņā ar Komisijas 1999. gada 28. aprīļa lēmumu un Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013. Vairāk informācijas skatīt šeit: https://ec.europa.eu/anti-fraud/home_lv

EIB grupas krāpšanas apkarošanas politika

© Eiropas Investīciju banka, 2021.

Visas tiesības aizsargātas.

Visus jautājumus par tiesībām un licencēšanu sūtīt uz e-pastu publications@eib.org.

Vairāk informācijas par EIB darbībām skatīt tās tīmekļa vietnē www.eib.org. Varat sazināties arī ar mūsu Informācijas centru info@eib.org.

Publicējusi Eiropas Investīciju banka.

Drukāts uz FSC® papīra.

Satura rādītājs

1	Preambula	2
2	Pamatprincipi	3
3	Definīcijas	3
4	Politikas darbības joma	5
5	Pasākumi aizliegtas rīcības novēršanai un izskaušanai	6
(A)	Vispārīgie principi	6
(B)	Operāciju cikla laikā piemērojamie pasākumi	6
(a)	Operāciju novērtēšana un integritātes pārbaude	6
(b)	Finansēšanas līgumi	7
(c)	EIB projektu iepirkumiem piemērojamie pasākumi	7
(d)	Operāciju īstenošanas uzraudzība	8
(C)	Pasākumi EIB grupas finanšu pārvaldības un līdzekļu piesaistīšanas darbībām	8
(D)	Ar korporatīvajiem iepirkumiem un tehnisko atbalstu saistīti pasākumi	9
(E)	Ar darbības risku pārvaldību saistīti pasākumi	9
(F)	EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem piemērojamie pasākumi	10
(G)	EIB grupai pieejamie tiesiskās aizsardzības līdzekļi	10
(a)	Līgumā paredzētie tiesiskās aizsardzības līdzekļi	10
(b)	Projektu iepirkumu tiesiskās aizsardzības līdzekļi	10
(c)	Līgumā paredzētie tiesiskās aizsardzības līdzekļi korporatīvajiem iepirkumiem un tehniskā atbalsta sniegšanai	11
(d)	EIB grupas izslēgšanas process	11
(e)	EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem piemērojamie tiesiskās aizsardzības līdzekļi	11
6	Pasākumi aizliegtas rīcības konstatēšanai	12
(A)	Konstatēšana, veicot ziņošanas pienākumus	12
(a)	EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļu un darbinieku ziņošanas pienākumi	12
(b)	Operācijās iesaistīto pušu ziņošanas pienākumi	12
(c)	Ziņošanas kārtība	12
(d)	Neatkarīgas sūdzību procedūras	13
(e)	Sūdzību iesniedzēju aizsardzība	13
(B)	Proaktīva konstatēšana	14
7	Izmeklēšanas veikšanas principi	14
(A)	Pilnvaras veikt izmeklēšanu	14
(B)	Neatkarība	15
(C)	Profesionālie standarti	15
(D)	Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas, EPPO un OLAF piekļuve informācijai	15
(E)	Konfidencialitāte	16
(F)	EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļu un darbinieku tiesības	16
8	Datu aizsardzība	17
9	Atzinuma pieprasījumi un palīdzība citām iestādēm	17
(A)	Valstu vadošās iestādes	17
(B)	Starptautiskas organizācijas	17
10	Nobeiguma noteikumi	18

1 Preambula

1. Šis dokuments nosaka Eiropas Investīciju bankas (“EIB” vai “banka”) un Eiropas Investīciju fonda (“EIF” vai “fonds”), turpmāk tekstā — EIB grupa, politiku korupcijas, krāpšanas, slepenu vienošanos, spaidu, šķēršļu likšanas, zādzību EIB grupas telpās, EIB grupas līdzekļu un aktīvu ļaunprātīgas izmantošanas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas (kopā saukta par “aizliegtu rīcību”) novēršanai un izskaušanai EIB darbībās. Tas aizstāj 2013. gada 17. septembrī pieņemto EIB krāpšanas apkarošanas politiku un 2015. gada 9. martā pieņemto EIF krāpšanas apkarošanas politiku.
2. EIB grupas krāpšanas apkarošanas politikas juridiskais pamats un EIB grupas tiesības veikt izmeklēšanu izriet no:
 - (i) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 325. panta;
 - (ii) EIB statūtu 18. panta un EIF statūtu 2. un 28. panta;
 - (iii) 2018. gada 18. jūlija Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 2018/1046;
 - (iv) EIB Valdes 2004. gada 27. jūlija lēmuma par EIB sadarbību ar *OLAF*.
3. EIB tika izveidota saskaņā ar Romas līgumu, un tā ir Eiropas Savienības (ES) finanšu iestāde. EIF tika dibināts 1994. gadā kā ES (tolaik Eiropas Kopienu) struktūrvienība saskaņā ar EIB Valdes lēmumu, kas tika pieņemts pēc grozījumu veikšanas EIB statūtos. EIB un EIF darbojas saskaņā ar ES tiesisko regulējumu, un tiem ir saistoši attiecīgie EIB vai EIF statūti.
4. EIB grupai ir pienākums nodrošināt, lai tās izsniegtie līdzekļi tiek izmantoti paredzētajiem mērķiem. Šajā sakarā EIB grupa dara visu, lai garantētu, ka tās darbību un operāciju ietvaros nenotiktu aizliegta rīcība.
5. Tātad EIB grupa rīkosies, lai novērstu un izskaustu aizliegtas rīcības rašanās iespējamību, bet, ja aizliegta rīcība tiks novērota, tad savlaicīgi un operatīvi to risinās. Šajā nolūkā tiek pieņemta arī izmeklēšanas procedūra.
6. Tā kā EIB un EIF ir ES struktūrvienības, tām ir pienākums aizsargāt Eiropas Savienības finanšu intereses un īstenot efektīvus pasākumus pret krāpšanu un citādu nelikumīgu rīcību, kas apdraud ES finanšu intereses. Lai to īstenotu, EIB grupa paļaujas uz tās detalizēti izstrādāto politikas satvaru, kas iekļauj arī šo politiku. Tāpat arī EIB piemēro labāko banku praksi, ko paredz EIB statūti⁵. Saskaņā ar EIF statūtiem fonda darbība ir balstīta uz labākajiem banku darbības principiem vai citiem labākajiem komercprincipiem un praksi pēc nepieciešamības⁶.
7. Lai nodrošinātu tās politikas virzienu un procedūru atbilstību starptautiskai praksei, EIB grupa ievēro principus, kas ietverti: (i) Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencijā⁷, (ii) Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Konvencijā par ārvalstu amatpersonu uzpirkšanas apkarošanu starptautiskos uzņēmējdarbības darījumos⁸, (iii) Eiropas Padomes Krimināltiesību pretkorupcijas konvencijā⁹, (iv) Finanšu darījumu darba grupas ieteikumos¹⁰, (v)

⁵ EIB statūtu 12.1. pants, https://www.eib.org/attachments/general/statute/eib_statute_2020_03_01_en.pdf

⁶ EIF statūtu 2.3. pants, https://www.eif.org/news_centre/publications/statutes.htm

⁷ http://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf

⁸ <http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/oecdantibriberyconvention.htm>

⁹ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/173.htm>

¹⁰ <http://www.fatf-gafi.org/topics/fatfrecommendations/>

starptautisko finanšu iestāžu (SFI) Korupcijas apkarošanas darba grupas vienotajā pamatnolīgumā¹¹.

8. Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa ir centrāla struktūrvienība, kas darbojas EIB grupas interesēs, lai īstenotu šo grupas politiku.

2 Pamatprincipi

9. EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļi un darbinieki, operācijās iesaistītās puses, partneri un sadarbības partneri (saskaņā ar turpmāk 13. punktā minēto šo terminu definīciju) visās EIB grupas darbībās ievēro augstākā līmeņa godprātību un efektivitāti. EIB grupa savās darbībās nepieļaus aizliegtu rīcību.
10. (i) Ja pastāv aizdomas par aizliegtu rīcību, par to nekavējoties jāziņo Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļai situācijas izvērtēšanai. Ja būs nepieciešams, tiks veikta vispusīga un taisnīga izmeklēšana. Ja izmeklēšanā tiks konstatēts, ka notikusi aizliegta rīcība, attiecīgās personas tiks sodītas saskaņā ar piemērojamo politiku un procedūrām, kā arī tiks veikti atbilstoši juridiski pasākumi, lai atgūtu ļaunprātīgi izmantotos līdzekļus;
(ii) EIB grupa ar Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas starpniecību izmeklē ar EIB grupu saistītus apgalvojumus par aizliegtu rīcību;
(iii) Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa cieši sadarbojas ar *OLAF*¹²;
(iv) EIB grupa ar Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas starpniecību palīdzēs un sniegs atbalstu arī Eiropas Prokuratūrai (*EPPO*) izmeklēšanas un apsūdzības procesa īstenošanā saskaņā ar lojālas sadarbības principu¹³.

3 Definīcijas

11. Saskaņā ar šo politiku aizliegta rīcība ietver korupciju, krāpšanu, spaidus, slepenas vienošanās, zādzību EIB grupas telpās, šķēršļu likšanu, EIB grupas līdzekļu un aktīvu ļaunprātīgu izmantošanu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, un to definē šādi:¹⁴
 - a. **Korupcija** ietver tiešu vai netiešu kaut kā vērtīga piedāvāšanu, došanu, saņemšanu vai lūgšanu, lai nelikumīgi ietekmētu kādas puses rīcību.

¹¹ <http://www.eib.org/about/documents/ifi-anti-corruption-task-force-uniform-framework.htm>

¹² Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas un *OLAF* detalizēto sadarbības shēmu nosaka administratīvā vienošanās, kas noslēgta starp *OLAF*, EIB un EIF.

¹³ Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas un *EPPO* detalizēto sadarbības shēmu nosaka vienošanās par darba kārtību, kas noslēgta starp *EPPO*, EIB un EIF.

¹⁴ Definīcijas, kas minētas a., b., c. un d. apakšpunktā ir aizgūtas no "Vienotā pamatnolīguma korupcijas un krāpšanas novēršanai un apkarošanai", par kuru 2006. gada septembrī vienojās septiņu lielāko starptautisko finanšu iestāžu, tostarp EIB, vadītāji — skat. 11. zemteksta piezīmi.

- b. **Krāpnieciska rīcība** ir tāda darbība vai bezdarbība, tostarp faktu sagrozīšana, ar ko apzināti vai bezatbildīgi maldina vai cenšas maldināt citu pusi, lai iegūtu finansiālu vai kādu citu labumu vai izvairītos no saistībām¹⁵.
- c. **Spaidu izmantošana** ir tieša vai netieša kaitējuma vai bojājumu nodarīšana kādai pusei vai šai pusei piederošam īpašumam, vai arī draudi nodarīt bojājumus vai kaitējumu, lai nelikumīgi ietekmētu kādas puses rīcību.
- d. **Slepena vienošanās** ir divu vai vairāku pušu noruna, lai sasniegtu nelikumīgu mērķi, tostarp nelikumīgi ietekmētu citas puses rīcību.
- e. **Zādzība EIB grupas telpās** ir EIB grupas telpās notikusi nelikumīga īpašuma piesavināšanās no kādas citas puses^{16 17}.
- f. **Šķēršļu likšana**¹⁸ ietver (a) ar izmeklēšanu saistītu pierādījumu iznīcināšanu, viltošanu, grozīšanu vai slēpšanu, vai nepatiesas informācijas sniegšanu izmeklētājiem, lai traucētu izmeklēšanu, (b) draudēšanu kādai pusei, tās vajāšanu vai biedēšanu, lai novērstu ar izmeklēšanu saistītas informācijas izpaušanu vai izmeklēšanas procesa veikšanu, vai (c) darbības, kuru mērķis ir kavēt EIB grupu izmantot līgumā paredzētās tiesības veikt revīziju, pārbaudes vai piekļūt informācijai.
- g. **EIB grupas līdzekļu un aktīvu ļaunprātīga izmantošana** ir jebkura nelikumīga darbība, kas veikta apzināti vai bezatbildīgi, izmantojot EIB grupas līdzekļus vai aktīvus

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un terorisma finansēšana ES direktīvās¹⁹ par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai, ņemot vērā grozījumus un papildinājumus, ir definēta šādi:

- h. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana ir:
 - (i) īpašuma konversija vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums ir iegūts ar noziedzīgu darbību vai, piedaloties šādā darbībā, lai slēptu vai maskētu šā īpašuma nelikumīgo izcelsmi vai lai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta šādas darbības pasūtīšanā, izvairīties no savas rīcības juridiskajām sekām;
 - (ii) patiesās būtības, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, aprites, tiesību noslēpšana vai maskēšana attiecībā uz īpašumu vai īpašuma piederības noslēpšana vai maskēšana, zinot, ka šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā;
 - (iii) īpašuma iegūšana, valdījums vai lietošana, zinot, ka saņemšanas laikā šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā;
 - (iv) piedalīšanās kādā no darbībām, kas minētas iepriekšējos punktos, apvienošanās minēto darbību izdarīšanai, šādu darbību izdarīšanas mēģinājums, palīdzība noziedzīgas darbības veikšanā, pamudināšana uz noziedzīgu darbību, padomu došana vai noziedzīgas darbības izpildes atvieglošana.
- i. Terorisma finansēšana nozīmē finanšu līdzekļu nodrošināšanu vai vākšanu jebkādā veidā, tieši vai netieši, ar nodomu tos izmantot vai, zinot, ka tie pilnībā vai daļēji tiks izmantoti šāda nodarījuma izdarīšanai vai sekmēšanai, 2017. gada 15. marta Direktīvas (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu 3. līdz 10. panta nozīmē. Ja terorisma finansēšana attiecas uz jebkuru

¹⁵ Tā var ietvert nodokļu nemaksāšanu, kas ietekmē EIB grupas darbības un/vai EIB/ES finanšu intereses.

¹⁶ Šīs definīcijas nolūkos EIB grupas telpas ietver arī ārējos birojus. Ja pastāv kāda norāde, ka iekšēju zādzību veikusi persona, uz kuru attiecas EIB grupas darbinieku rīcības kodekss, Ģenerālinspektorāta izmeklēšanas nodaļa cieši sadarbosies ar attiecīgo EIB grupas atbilstības struktūrvienību.

¹⁷ Šī definīcija neattiecas uz EIB grupas operācijām un ar tām saistītajiem līgumiem.

¹⁸ Šķēršļu likšanas definīcija ietver tiesības, kuras ir ikvienai ES kompetentajai iestādei, it īpaši OLAF un EPPO, attiecībā uz jebkuru ar EIB grupu saistītām operācijām vai darbībām saskaņā ar visiem tiesību aktiem, regulām vai līgumiem vai, ievērojot visas vienošanās, kuras EIB vai EIF noslēdzis, lai īstenotu šādu tiesību aktu, regulu vai līgumu.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija Direktīva (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai, ņemot vērā grozījumus un papildinājumus.

no nodarījumiem, kas paredzēti Direktīvas (ES) 2017/541 3., 4. un 9. punktā, nav nepieciešams, lai līdzekļi faktiski būtu pilnībā vai daļēji izmantoti jebkura šāda nodarījuma izdarīšanai vai sekmēšanai, tāpat arī nav noteikts, ka likumpārkāpējam būtu jāzina, kuram konkrētam nodarījumam vai nodarījumiem līdzekļus paredzēts izmantot.

12. Šīs politikas nolūkā termins “operācijas” attiecas vispārīgi uz EIB projektiem un EIF darījumiem, un tas neietver EIB grupas finanšu pārvaldības un līdzekļu piesaistīšanas darbības, kuras tiek apzīmētas kā “darījumi”.

4 Politikas darbības joma

13. Šī politika attiecas uz visām EIB grupas operācijām un darbībām, tostarp operācijām, kuras tiek īstenotas EIB grupas vārdā un/vai kuras finansē EIB grupa, izmantojot trešās puses līdzekļus, kā arī uz korporatīvajiem iepirkumiem un tehnisko atbalstu. Šīs politikas piemērošana operācijām, kuras tiek īstenotas EIB grupas vārdā un/vai kuras finansē EIB grupa, izmantojot trešās puses līdzekļus (tostarp ES finansētās darbības), neskar papildu prasības, kas izriet no EIB grupas pilnvarām. Šī politika attiecas uz šādām personām un organizācijām:
 - a. EIB un EIF Direktoru padomes, EIB Revīzijas komitejas²⁰, EIF Revīzijas padomes²¹, EIB Vadības komitejas locekļiem, EIF izpilddirektoru un izpilddirektora vietnieku, EIB grupas darbiniekiem, personām, kuras strādā EIB grupā saskaņā ar savas tiešās administrācijas norīkojumu, praktikantiem, studentiem, kas veic vasaras darbu, personām, kuras EIB grupa pieņēmusi darbā ārējā birojā un kuras strādā saskaņā ar vietējiem tiesību aktiem, kā arī uz konsultantiem neatkarīgi no viņu ieņemamā amata, dienesta pakāpes vai darba stāža (šajā tekstā visi kopā saukti par “EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem”).
 - b. Līdzekļu piesaistītājiem, projektu virzītājiem, finanšu starpniekiem vai citām primārām partneriestādēm, kuras gūst labumu no EIB grupas finanšu, garantiju vai ieguldījumu operācijām, kā arī līgumslēdzējiem, apakšuzņēmējiem, konsultantiem, piegādātājiem, labuma guvējiem (atkarībā no situācijas), pretendentiem un kopumā visām personām vai organizācijām, kas ir iesaistītas EIB grupas finansētās darbībās (šajā tekstā sauktas par “operācijās iesaistītajām pusēm”).
 - c. Pretendentiem, līgumslēdzējiem, piegādātājiem, pakalpojumu sniedzējiem un citām personām vai organizācijām, kuras EIB grupa nolīgusi savā vārdā, un viņu apakšuzņēmējiem, ja tādi ir.
 - d. Visām partneriestādēm un citiem sadarbības partneriem, ar kuru starpniecību EIB grupa veic līdzekļu piesaistīšanas un finanšu pārvaldības darbības (c. un d. apakšpunkti šajā tekstā apzīmēti ar vienotu terminu “citas EIB grupas partneriestādes un sadarbības partneri”).

²⁰ Šīs politikas piemērošana attiecībā uz EIB Revīzijas komitejas locekļiem jāapstiprina ar EIB Valdes lēmumu.

²¹ Šīs politikas piemērošana attiecībā uz EIF Revīzijas padomes locekļiem jāapstiprina ar EIF pilnsapulces lēmumu.

5 Pasākumi aizliegtas rīcības novēršanai un izskaušanai

(A) Vispārīgie principi

14. LESD 325. pants paredz:

“Savienība un dalībvalstis apkaro krāpšanu un citādu nelikumīgu rīcību, kas apdraud Savienības finanšu intereses, saskaņā ar šo pantu veicot pasākumus, kuriem jāattur no šādas rīcības, kā arī jānodrošina efektīva aizsardzība dalībvalstīs, kā arī Savienības iestādēs un struktūrās.”

Turklāt EIB statūti²² nosaka to, ka banka nodrošina, lai tās līdzekļi tiktu izmantoti Savienības interesēs, cik iespējams, racionāli. EIF statūti²³ nosaka, ka fonds sekmē ES mērķu sasniegšanu, kas nozīmē to, ka fonda operāciju noteikumiem un nosacījumiem jābūt saskaņā ar atbilstīgajiem ES politikas virzieniem.

15. Tādējādi EIB grupa īsteno vairākus pasākumus, lai risinātu un apkarotu aizliegtu rīcību. It īpaši EIB grupas operāciju noteikumiem un nosacījumiem jānodrošina efektīva aizsardzība un preventīvi pasākumi attiecībā uz aizliegtu rīcību.

(B) Operāciju cikla laikā piemērojamie pasākumi

(a) Operāciju novērtēšana un integritātes pārbaude

16. EIB grupas mehānisms nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai un terorisma finansēšanas apkarošanai (“EIB grupas AML-CFT mehānisms”)²⁴ nosaka pamatprincipus, kas regulē AML-CFT, principu “pazīsti savu klientu” un integritātes pārbaudes aspektus EIB grupas darbībā. Tas nozīmē, ka EIB grupa piemēro partneriestāžu uzticamības pārbaudes, izmantojot uz risku balstītu pieeju un ņemot vērā (ja nepieciešams) partneriestādes veidu, uzņēmējdarbības attiecības, darījuma produktu un valsti, kurā tiek veikta operācija.

17. EIB grupa piemēro politikas vadlīnijas un pasākumus, veicot operāciju novērtēšanu, lai identificētu un mazinātu risku, ka EIB grupas finansējums un ieguldījumu darbības varētu tikt ļaunprātīgi izmantotas mērķtiecīgām darbībām²⁵. Šīs politikas vadlīnijas un pasākumi ir aprakstīti EIB grupas politikā par vāji regulētām vai sadarbībā neieinteresētām valstīm un teritorijām, kā arī par labu pārvaldību nodokļu jomā (“EIB grupas NCJ politika”)²⁶.

18. Operāciju novērtēšanas procesā EIB grupas operāciju pakalpojumu darbības ir kā pirmā aizsardzības līnija, kas novērš un konstatē aizliegtu rīcību un mērķtiecīgas darbības EIB grupas

²² <https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/statute.htm>

²³ http://www.eif.org/news_centre/publications/statutes.htm

²⁴ <https://www.eib.org/en/publications/eib-group-anti-money-laundering-policy-and-combating-finance-of-terrorism-framework>

²⁵ “Mērķtiecīgas darbības” ir definētas EIB grupas politikā par vāji regulētām vai sadarbībā neieinteresētām valstīm un teritorijām, kā arī par labu pārvaldību nodokļu jomā.

²⁶ EIB grupas NCJ politika (<https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/eib-policy-towards-weakly-regulated-non-transparent-and-uncooperative-jurisdictions.htm>).

operācijās, ņemot vērā zināšanas par potenciālajām EIB grupas operācijās iesaistītajām pusēm, kā arī apstākļus, kādos operācijas tiks veiktas.

(b) Finansēšanas līgumi

19. EIB grupas finansēšanas līgumi ietver atbilstošus noteikumus, lai novērstu un izskaustu aizliegtu rīcību.
20. Tas nozīmē, ka šie līgumi, ņemot vērā finansēšanas produktu un piemērojamo juridisko regulējumu, ietver atbilstošus līguma noteikumus par:
 - i. (Attiecīgi) bankas vai fonda, kā arī citu kompetento ES iestāžu un struktūru tiesībām veikt pārbaudes un piekļūt informācijai.
 - ii. Prasībām veikt grāmatvedības un lietvedības dokumentu uzskaiti.
 - iii. Atbilstību piemērojamiem likumiem.
 - iv. Pienākumu ziņot par aizliegtu rīcību attiecībā uz operācijām.
 - v. Tiesiskās aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar (G) sadaļas (a) un (b) apakšpunktos aprakstīto.

(c) EIB projektu iepirkumiem piemērojamie pasākumi

21. EIB iepirkumu noteikumi ietver nosacījumus, kuru mērķis ir nodrošināt iepirkuma procedūru pārredzamību un integritāti.

Aizdevumu izsniegšanas darījumi ES

22. Eiropas Savienības valstīs, kurām EIB izsniedz aizdevumus, ir spēkā tiesību akti, kuru mērķis ir nodrošināt pārredzamību un integritāti, tostarp iepirkumu veikšanas procesā, t. i., Direktīvas 2014/25/ES, 2014/24/ES, 2014/23/ES, kā arī 89/665/EEK un 92/13/EEK, ņemot vērā grozījumus un papildinājumus.
23. EIB finansēto ES projektu iepirkuma procesam jānotiek saskaņā ar iepriekš minētajām atbilstīgajām direktīvām, kā arī ar citiem EIB iepirkumu noteikumos norādītajiem nosacījumiem.
24. Tāpēc bankai ir pienākums tādā apjomā, kāds nepieciešams, lai pārbaudītu atbilstību piemērojamiem ES tiesību aktiem, un attiecīgi saskaņā ar LESD 325. pantu veikt visa veida izmeklēšanu un īstenot visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu un izskaustu ar EIB darbībām saistītu aizliegtu rīcību, un, šādi rīkojoties, nodrošinātu racionālu bankas līdzekļu izmantošanu Eiropas Savienības interesēs.

Aizdevumu izsniegšanas darījumi ārpus ES

25. Ārpus Eiropas Savienības, kur nav spēkā ES publiskā iepirkuma direktīvas, banka tik un tā pieprasa, lai, veicot nepieciešamos procesuālas pielāgošanās pasākumus, tiktu ievēroti direktīvās noteiktie galvenie mehānismi.
26. Tāpēc EIB ir ieviesusi vairākus nozīmīgus pasākumus, kas nodrošina, ka spēkā esošie aizsardzības standarti un pasākumi, kas novērš un izskauž aizliegtu rīcību, ir līdzvērtīgi ES spēkā esošajiem. Minētie pasākumi ir aprakstīti turpmāk šajā tekstā.

27. EIB iepirkumu noteikumi nosaka, ka parasti attiecībā uz finansēšanas darbībām ārpus ES ir prasība, lai attiecīgie pretendenti/līgumslēdzēji/piegādātāji/konsultanti izpilda projektu virzītāja "Integritātes paktu", kurā apstiprina, ka saskaņā ar viņu rīcībā esošo informāciju gan paši, gan arī viņu kopuzņēmuma partneri, pārstāvji vai apakšuzņēmēji, ja tādi pastāv, kuri darbojas viņu vārdā ar attiecīgu pilnvarojumu, piekrišanu, viņiem zinot vai izmantojot viņu palīdzību, nav veikuši un neveiks nekādu aizliegtu rīcību saistībā ar piedāvājuma iesniegšanas procesu vai līguma izpildi.
28. "Integritātes pakts" ietver arī līgumslēdzēju un pretendentu apņemšanos saistībā ar informācijas sniegšanu par aizliegtu rīcību, par komisijas maksājumiem, naudas balvām un nodevām attiecībā uz pieteikumu iesniegšanas procesu vai līguma izpildi, pārbaūžu veikšanas tiesībām un uzskaiti.

(d) Operāciju īstenošanas uzraudzība

29. Operāciju uzraudzības mērķis, ko veic EIB grupas operāciju pakalpojumu darbinieki pēc attiecīgā līguma(-mu) parakstīšanas, ir nodrošināt, lai EIB grupas finansētā pamata operācija tiktu īstenota saskaņā ar plānoto un lai jebkādi radušies riski tiktu atbilstoši identificēti un pārvaldīti.
30. EIB grupas *AML-CFT* mehānisms nosaka nepārtrauktas uzraudzības prasības attiecībā uz *AML-CFT*, principu "pazīsti savu klientu" un integritātes pārbaudes aspektiem EIB grupas darbībās.
31. Operāciju īstenošanas laikā EIB grupas operāciju pakalpojumi darbojas kā pirmā aizsardzības līnija, kas novērš un konstatē aizliegtu rīcību EIB grupas operācijās, ņemot vērā zināšanas par EIB grupas operācijās iesaistītajām pusēm, kā arī apstākļus, kādos operācijas tiek veiktas.
32. Par ikvienu būtisku integritātes un atbilstības problēmu nekavējoties tiek ziņots saskaņā ar EIB grupas piemērojamo politiku un procedūrām, tostarp arī šo politiku. Ja nepieciešams, par attiecīgo problēmu nekavējoties tiek informētas EIB grupas pārvaldes struktūrvienības, lai tās lemtu par atbilstošu rīcību, kā arī, ja vien iespējams, izstrādātu konkrētus ieteikumus par iespējamiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un riska mazināšanas faktoriem.

(C) Pasākumi EIB grupas finanšu pārvaldības un līdzekļu piesaistīšanas darbībām

33. EIB grupa ir ieviesusi pasākumus, lai novērstu un izskaustu aizliegtu rīcību tās finanšu pārvaldības un līdzekļu piesaistīšanas darbībās un lai identificētu un mazinātu risku, ka EIB grupas darījumi, kā arī trešo pušu vārdā veiktās finanšu pārvaldības darbības varētu tikt ļaunprātīgi izmantotas "mērķtiecīgu darbību"²⁷ veikšanai:
 - a. Partneriestāžu uzticamības pārbaudes attiecībā uz finanšu pārvaldības un līdzekļu piesaistīšanas darbībām tiek veiktas saskaņā ar EIB grupas *AML-CFT* mehānismu un EIB grupas *NCJ* politiku.
 - b. Darījumi tiek veikti saskaņā ar noteikumiem, kas atzīti par labāko banku praksi attiecīgo darbību veikšanai.
 - c. Darījumi tiek veikti tikai ar respektabliem sadarbības partneriem, īstenojot stingrus atbilstības pasākumus. Šie sadarbības partneri ir atbilstoši apstiprināti un tiek nepārtraukti uzraudzīti.

²⁷ "Mērķtiecīgas darbības" ir definētas EIB grupas politikā par vāji regulētām vai sadarbībā neieinteresētām valstīm un teritorijām un labu pārvaldību nodokļu jomā.

- d. Darījumi (tostarp ar cenu noteikšanu saistīti jautājumi) tiek dokumentēti, attiecīgās telefona sarunas tiek ierakstītas, ar katru sadarbības partneri īstenoto darījumu apjoms tiek cieši uzraudzīts, ir ieviesti kontroles pasākumi, kas tiek dokumentēti, izmantojot iekšējās kontroles mehānismu, un ar darījumiem saistītās darbības tiek regulāri pārbaudītas, veicot gan iekšējas, gan ārējas revīzijas.
- e. Attiecībā uz ieguldījumu portfeliem, kuriem tiek veikts izpildes novērtējums, visas no sadarbības partneriem iegūtās un darījuma ietvaros pārrunātās cenas tiek reģistrētas un glabātas atskaites nolūkā.
- f. Saistībā ar EIB grupas parāda vērtspapīru atpirkšanu tirgū cenas tiek noteiktas saskaņā ar iekšējā pārveduma cenu, un EIB grupas darbības tiek balstītas tikai uz reversiem pieprasījumiem, un tā neiesaistās aktīvā esošo parāda vērtspapīru pozīciju noteikšanā, lai tos atpirktu.
- g. EIB grupa nodrošina stingru pienākumu sadalījumu starp vadību un atbalsta personālu, kā arī darījumu sākotnējās uzraudzības procedūras un neatkarīgus cenu noteikšanas nosacījumus.

(D) Ar korporatīvajiem iepirkumiem un tehnisko atbalstu saistīti pasākumi

- 34. EIB Korporatīvo un tehniskā atbalsta iepirkumu noteikumi²⁸ un EIF Iepirkumu noteikumi²⁹ ietver nosacījumus, kuru mērķis ir nodrošināt pārredzamību un integritāti korporatīvo iepirkumu jomā.
- 35. It īpaši un papildus tam, ka EIB grupa piemēro savus lēmumus par izslēgšanu³⁰, tā izslēdz no dalības savās korporatīvā un tehniskā atbalsta procedūrās ikvienu pretendentu (vai tā administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūrvienības), ja attiecībā uz to izpildās kāds no Direktīvas 2014/24/ES 57. pantā minētajiem izslēgšanas kritērijiem. Izslēgšanas kritēriji tostarp ietver galīgu spriedumu par krāpšanu, korupciju, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, kā arī atklātus smagus pārkāpumus saistībā ar profesionālo darbību vai informācijas nopietnu sagrozīšanu.

(E) Ar darbības risku pārvaldību saistīti pasākumi

- 36. EIB grupa piemēro labāko praksi darbības risku pārvaldībai grupas galvenā riska inspektora pārraudzībā un saskaņā ar attiecīgajiem ES tiesību aktu un Bāzeles Banku uzraudzības komitejas principiem³¹. Tas ietver pasākumus, kuru mērķis ir identificēt, novērtēt, mazināt un uzraudzīt darbības riskus. Par darbības riskiem, kas norāda, ka ir aizdomas par aizliegtu rīcību un/vai jebkādu citu nelikumīgu darbību, kas ietekmē ES finanšu intereses, tiek nekavējoties ziņots saskaņā ar EIB grupas piemērojamo politiku un procedūrām, tostarp arī šo politiku.

²⁸ [EIB pārvaldīto pakalpojumu, materiālu, darbu un koncesiju iepirkuma noteikumi.](#)

²⁹ [EIF pārvaldīto pakalpojumu, materiālu un darbu iepirkuma politika.](#)

³⁰ Lēmumi par izslēgšanu tiek pieņemti saskaņā ar EIB Izslēgšanas politiku: <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/exclusion-policy.htm>.

³¹ Darbības risks ir tāds risks, kas var radīt zaudējumus neatbilstošu vai kļūdainu iekšējo procesu, cilvēku darbību un sistēmu dēļ vai arī ārēju notikumu rezultātā.

(F) EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem piemērojamie pasākumi

37. EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem jāievēro attiecīgajos rīcības kodeksos³² noteiktie viņiem piemērojamie uzvedības un ētikas standarti, tostarp attiecībā uz aizliegtu rīcību.
38. Integritātes/atbilstības politikas un atbilstības harta³³ nosaka to, ka EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem jāatbilst visiem piemērojamiem iekšējiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp tiem jāievēro visi piemērojamie likumi un noteikumi.
39. EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem tiek nodrošināta informētības apmācība par aizliegtu rīcību atbilstoši tam, cik lielā mērā viņi ir pakļauti aizliegtas rīcības riskam.

(G) EIB grupai pieejamie tiesiskās aizsardzības līdzekļi

40. EIB grupa patur tiesības atbilstoši rīkoties saistībā ar jebkādiem šīs politikas pārkāpumiem, tostarp bez ierobežojumiem izmantot jebkāda juridiskā regulējuma vai līguma noteikumu ietvaros paredzētos tiesiskās aizsardzības līdzekļus. Attiecīgos gadījumos un, ja iespējams, tas ietver jebkāda EIB grupas sniegtā finanšu atbalsta atsaukšanu.

(a) Līgumā paredzētie tiesiskās aizsardzības līdzekļi

41. EIB grupas finansēšanas līgumi ietver atbilstošus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas paredzēti gadījumiem, kad attiecīgie uzņēmumi pārkāpj šo līgumu noteikumus. Šādi tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir atkarīgi no finanšu produkta veida un piemērojamā juridiskā regulējuma, un tie var ietvert iespēju apturēt līdzekļu izmaksāšanu un darbības, kas vērstas uz laicīgu aizdevuma (vai tā daļas) atmaksu.
42. EIB grupa nepieciešamības gadījumā veic arī juridiskus pasākumus, lai atgūtu ļaunprātīgi izmantotos līdzekļus.

(b) Projektu iepirkumu tiesiskās aizsardzības līdzekļi

43. Ja atbilstīgi nepieciešamajiem standartiem tiek konstatēts, ka operācijās iesaistītā puse iepirkumu procesa laikā vai EIB finansēta līguma īstenošanas laikā ir veikusi aizliegtu rīcību, banka var izvēlēties piemērotus tiesiskās aizsardzības līdzekļus.

³² EIB Darbinieku rīcības kodeksa noteikumi tiek piemēroti arī līgumslēdzējiem un konsultantiem saskaņā ar attiecīgo noslēgto līgumu noteikumiem.

³³ http://www.eib.org/attachments/general/occo_charter_en.pdf
https://www.eif.org/news_centre/publications/compliance-charter.htm

44. Attiecībā uz operācijām Eiropas Savienībā saskaņā ar piemērojamiem ES tiesību aktiem iepirkumu jomā³⁴ projekta virzītājs izslēdz jebkuru pretendentu, kurš ar galīgu spriedumu notiesāts par iesaistīšanos noziedzīgā organizācijā, korupcijā, krāpšanā, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā vai teroristu finansēšanā, par ko ir informēts projekta virzītājs, uz laika periodu, kura ilgums ir atkarīgs no pārkāpuma smaguma.
45. Attiecībā uz operācijām ārpus Eiropas Savienības³⁵ banka var apturēt savu piekrišanu piešķirt līguma slēgšanas tiesības un/vai var piemērot atbilstošus līgumā noteiktus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas, ja vien banka neatzīst, ka projekta virzītājs ir labojis aizliegtu rīcību, var ietvert līguma darbības apturēšanu vai tā anulēšanu, kā arī paziņojumu, ka attiecīgajai operācijās iesaistītajai pusei nevar tikt piešķirtas līguma slēgšanas tiesības.

(c) Līgumā paredzētie tiesiskās aizsardzības līdzekļi korporatīvajiem iepirkumiem un tehniskā atbalsta sniegšanai

46. EIB grupas korporatīvo iepirkumu un tehniskā atbalsta līgumi iekļauj atbilstošus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, tostarp līguma apturēšanas, pārtraukšanas vai aizvietošanas noteikumus aizliegtas rīcības novēršanai.

(d) EIB grupas izslēgšanas process

47. Ja tiek konstatēts, ka persona vai organizācija ir iesaistījusies aizliegtā rīcībā, to var izslēgt no dalības EIB un EIF operācijās un darbībās saskaņā ar EIB un EIF Izslēgšanas politikā iekļautajiem noteikumiem un procesu³⁶. EIB un EIF kopīgi īsteno abu pieņemtus lēmumus, un katra iestāde to veic saskaņā ar savu izslēgšanas politiku.
48. EIB un EIF var iesaistīties sarunu ceļā noslēgtos izlīgumos ar personām vai organizācijām, kuras varētu būt veikušas aizliegtu rīcību. Šādu sarunu rezultātā, pamatojoties uz noteikumiem un nosacījumiem, kas minēti attiecīgi bankas vai fonda un iesaistītās puses (pušu) izlīguma līgumā, var tikt atrisināta pret tām ierosinātā lieta (pilnībā vai daļēji).

(e) EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem piemērojami tiesiskās aizsardzības līdzekļi

49. Atbilstīgo noteikumu neievērošanas gadījumā pret attiecīgo EIB grupas pārvaldes struktūrvienības locekli vai darbinieku saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami attiecīgi pārvaldes struktūrvienību locekļiem vai darbiniekiem, tiek ierosināta disciplinārlieta vai veikti citi līdzvērtīgi pasākumi un, iespējams, uzsākta tiesvedība.
50. Bankas priekšsēdētājs vai fonda izpilddirektors saskaņā ar attiecīgi EIB vai EIF Personāla noteikumiem pieņem lēmumu par piemērotām un samērīgām disciplinārām darbībām vai citiem līdzvērtīgiem pasākumiem, ņemot vērā pārkāpuma smagumu un jebkādus vainu pastiprinošus un/vai mīkstinošus apstākļus.

³⁴ Direktīvas 2014/24/ES 57. panta 1. punkts un Direktīvas 2014/25/ES 80. panta 1. punkts un 90. panta b) apakšpunkts.

³⁵ Līgumiem, kuriem nepieciešama iepriekšēja pārskatīšana.

³⁶ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/exclusion-policy.htm>

51. Ja EIB grupas pārvaldes struktūrvienības loceklis ir iesaistīts pārkāpumā, bankas priekšsēdētājs vai fonda Direktoru padomes priekšsēdētājs, vai arī attiecīgi Ētikas un atbilstības komiteja vai Valdes priekšsēdētājs, vai arī attiecīgi bankas Revīzijas komiteja vai fonda Revīzijas padome atbilstoši situācijai informē EIB grupas kompetento struktūrvienību. Ģenerālinspektors var nodot attiecīgo lietu tiešā veidā EIB Ētikas un atbilstības komitejai³⁷.
52. Jebkurš ar iekšējo izmeklēšanu saistīts lēmums, kas atceļ imunitāti, tiek pieņemts saskaņā ar Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā³⁸.

6 Pasākumi aizliegtas rīcības konstatēšanai

(A) Konstatēšana, veicot ziņošanas pienākumus

(a) EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļu un darbinieku ziņošanas pienākumi

53. EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem jāziņo par jebkādiem apgalvojumiem par aizliegtu rīcību, tiklīdz šāds fakts ir konstatēts. EIB grupas Ziņošanas politika nodrošina darbiniekus un citas personas, kuras sniedz pakalpojumus EIB grupai, ar vispusīgu mehānismu, kura ietvaros cita starpā jāziņo, ja pastāv aizdomas par aizliegtu rīcību.
54. Ja EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļa vai darbinieka ziņojums neietilpst šīs politikas darbības jomā, Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa var nodot ziņojumu jebkurai kompetentajai iestādei saskaņā ar piemērojamiem konfidencialitātes un datu aizsardzības noteikumiem. Šādā gadījumā EIB grupas pārvaldes struktūrvienības loceklis vai darbinieks tiek pienācīgi informēts.

(b) Operācijās iesaistīto pušu ziņošanas pienākumi

55. Finansēšanas līgumā iesaistītajām pusēm jāinformē EIB grupa par jebkādu faktu vai informāciju par aizliegtu rīcību, kas saistīta ar EIB grupas operācijām.
56. Saskaņā ar Integritātes paktu pretendentiem, līgumslēdzējiem, apakšuzņēmējiem, piegādātājiem un konsultantiem jāinformē projektu virzītājs par jebkādu aizliegtu rīcību, kas kļuvusi zināma jebkurai viņu organizācijā strādājošai personai, kura ir atbildīga par šī pakta ievērošanu.

(c) Ziņošanas kārtība

57. Par visiem apgalvojumiem, kurus saistībā ar aizdomām par aizliegtu rīcību izsaka EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļi un darbinieki, operācijās iesaistītās puses, citas partneriestādes, sadarbības partneri vai sabiedrības locekļi (tostarp pilsoniskā sabiedrība), saskaņā ar šo politiku

³⁷ Lūdzu, skatiet attiecīgos noteikumus EIB un EIF statūtos un reglamentā.

³⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12006E/PRO/36:LV:HTML>

jāziņo Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļai, kura apstiprina, ka šī informācija ir saņemta. Ziņojumu var iesniegt šādi:

- vēstules veidā³⁹;
- pa e-pastu investigations@eib.org;
- izmantojot EIB tīmekļa vietnē pieejamo tiešsaistes anketu⁴⁰; vai
- pa tālruni (+352 4379 87441)⁴¹.

Par apgalvojumiem, kas saistīti ar aizliegtu rīcību, var tiešā veidā informēt Eiropas Prokuratūru (*EPPO*) un/vai Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*). Informāciju, kā sazināties ar *EPPO*, var atrast <https://www.eppo.europa.eu/>, bet ar *OLAF* — https://ec.europa.eu/anti-fraud/contacts_lv.

(d) Neatkarīgas sūdzību procedūras

58. Jebkura fiziska vai juridiska persona, kura apgalvo, ka EIB grupa ir pieļāvusi administratīvu kļūmi tās lēmumos, rīcībā un/vai ar tās bezdarbību, var iesniegt sūdzību EIB grupas sūdzību izskatīšanas mehānisma ietvaros⁴². Šis mehānisms nevar risināt iesniegtus apgalvojumus par aizliegtu rīcību. Ja sūdzību mehānisma izmeklēšanas laikā tiek atklāts, ka daži apgalvojumi ir saistīti ar aizliegtu rīcību, attiecīgā sūdzības daļa tiek nodota Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļai.
59. Jebkura persona vai grupa var arī apstrīdēt EIB lēmumu par projekta iepirkuma procesa atbilstību EIB iepirkumu noteikumiem, iesniedzot sūdzību Projektu iepirkuma komitejai⁴³. Sūdzības, kas saistītas ar aizliegtu rīcību projekta iepirkuma procesa laikā, jānosūta tiešā veidā Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļai.

(e) Sūdzību iesniedzēju aizsardzība

60. EIB grupa visus apgalvojumus par aizliegtu rīcību izskata kā pilnīgi konfidenciālus (saskaņā ar šīs politikas 74. un 76. punktu), un tie var tikt iesniegti anonīmi.
61. EIB grupas Ziņošanas politika satur papildu noteikumus attiecībā uz apgalvojumiem par aizliegtu rīcību, kurus izteikuši EIB grupas darbinieki, EIB Vadības komitejas locekļi, EIF izpilddirektors / izpilddirektora vietnieks un citas personas, kuras sniedz pakalpojumus EIB grupai, it īpaši attiecībā uz EIB grupas nodrošināto aizsardzību.

³⁹ Vēstule tiek adresēta Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas vadītājam: Head of the Inspectorate General Investigations Division, European Investment Bank, 100 Bd. Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg.

⁴⁰ <http://www.eib.org/infocentre/anti-fraud-form.htm>

⁴¹ Uzņēmējdarbības partneri attiecīgos gadījumos var lūgt savas ierastās EIB grupas kontaktpersonas palīdzēt sazināties ar Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļu.

⁴² Administratīva kļūme nozīmē sliktu vai neīstenotu pārvaldību. To izraisa gadījumi, kad EIB grupa nav rīkojusies atbilstoši piemērojamiem tiesību aktiem un/vai apstiprinātajai politikai, standartiem un procedūrām, nav ievērojusi labas pārvaldības principus, vai arī ir pārkāpusi cilvēktiesības. Daži administratīvu kļūmju piemēri, kā to nosaka Eiropas Ombuds, ir administratīvās neatbilstības, netaisnīga rīcība, diskriminācija, dienesta stāvokļa izmantošana, atbildes nesniegšana, atteikums sniegt informāciju un nepamatota kavēšanās. Administratīva kļūme var būt saistīta arī ar vides vai sociālo ietekmi, ko radījusi EIB grupas darbība, un ar projektu ciklu saistītu politiku, kā arī ar kādu citu piemērojamo EIB politiku. Vairāk informācijas skatīt EIB tīmekļa vietnē: <https://www.eib.org/en/about/accountability/complaints/index.htm>.

⁴³ <https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/guide-to-procurement.htm>

(B) Proaktīva konstatēšana

62. Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa var veikt proaktīvu integritātes pārbaudi (*Proactive Integrity Review, PIR*) par jebkādu EIB grupas operāciju vai darbību. *PIR* mērķi ir šādi:
- (i) palīdzēt agrīnā stadijā novērst un konstatēt aizliegtu rīcību;
 - (ii) noteikt, vai līgumi tika īstenoti saskaņā ar to noteikumiem;
 - (iii) pārliecināties, ka EIB grupas līdzekļi tika izmantoti paredzētajam(-iem) mērķim(-iem); un
 - (iv) ieteikt politikas, procesuālus un kontroles uzlabojumus, lai mazinātu aizliegtas rīcības iespējas gan pašreizējo, gan turpmāku operāciju un darbību īstenošanā.
63. Operāciju un darbību atlasīti proaktīvai godprātības pārbaudei Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa veic patstāvīgi, izmantojot detalizētu risku novērtēšanas procesu. Operācijas un darbības, kas atlasītas proaktīvai godprātības pārbaudei, tiek padziļināti pārbaudītas, lai atklātu iespējamās norādes par aizliegtu rīcību.

7 Izmeklēšanas veikšanas principi⁴⁴

(A) Pilnvaras veikt izmeklēšanu

64. Ģenerālinspektorāts ar Izmeklēšanas nodaļas starpniecību, ievērojot pilnīgu pārredzamību un cieši sadarbojoties ar *EPPO* un *OLAF*, veic šādus pienākumus:
- a. Saņem ziņojumus, kuros izteikti apgalvojumi vai aizdomas par aizliegtu rīcību EIB grupas operācijās un darbībās vai saistībā ar EIB pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem.
 - b. Novērtē un izmeklē šādas lietas un tiešā veidā sadarbojas ar *OLAF*⁴⁵ un *EPPO*⁴⁶, lai sekmētu to veiktos izmeklēšanas procesus; un
 - c. Sniedz ziņojumus par secinājumiem un ieteikumiem EIB priekšsēdētājam, EIF izpilddirektoram, *OLAF*, *EPPO*, EIB Ētikas un atbildības komitejai, EIB Revīzijas komitejai, EIF Revīzijas padomei, kā arī jebkuram EIB grupas darbiniekam, pamatojoties uz informētības nepieciešamības principu⁴⁷.
65. Veicot iekšēju ar EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem saistītu izmeklēšanu par apgalvojumiem, kuru rezultātā varētu tikt ierosināta disciplinārieta un/vai kriminālprocess, *OLAF* lūdz Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas sadarbību, ja vien *OLAF* neuzskata, ka tas varētu kaitēt izmeklēšanai. Situācijās, kad nepieciešama steidzama rīcība, Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa, konsultējoties ar *OLAF*, var īstenot jebkādas

⁴⁴ Šī sadaļa nosaka aizliegtas rīcības izmeklēšanas procedūras, kuras veic Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa saskaņā ar un neskarot Padomes 2017. gada 12. oktobra Regulu (ES) 2017/1939, kas īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei, Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), kā arī Eiropas Savienības Tiesas 2003. gada 10. jūlija spriedumu (Lieta C-15/00, Eiropas Komisija pret Eiropas Investīciju banku) un Valdes 2004. gada 27. jūlija lēmumu par EIB sadarbību ar *OLAF*.

⁴⁵ Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas un *OLAF* detalizēto sadarbības shēmu nosaka administratīvā vienošanās, kas 2016. gada 31. martā noslēgta starp *OLAF*, EIB un EIF.

⁴⁶ Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas un *EPPO* detalizēto sadarbības shēmu nosaka vienošanās par darba kārtību, kas noslēgta starp *EPPO*, EIB un EIF. Ja *EPPO* veic kriminālizmeklēšanu saskaņā ar *EPPO* regulu, EIB grupas Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa par tiem pašiem faktiem neveic nekādas aktīvas izmeklēšanas darbības, ja vien to nepieprasa *EPPO*.

⁴⁷ Ģenerālinspektors var arī nodot konstatējumus par aizliegtu rīcību, kurā iesaistīti EIB pārvaldes struktūrvienību locekļi, tiešā veidā EIB Ētikas un atbildības komitejai.

izmeklēšanas procesam nepieciešamus pasākumus, it īpaši lai saglabātu pierādījumus.

(B) Neatkarība

66. Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa savu pienākumu izpildē ir pilnīgi neatkarīga. Neskarot EIB grupas pienākumu nekavējoties ziņot *OLAF* un *EPPO* par gadījumiem, kad ir aizdomas par krāpšanu, korupciju vai kādu citu nelikumīgu rīcību, kas ietekmē Savienības finanšu intereses, kā arī neskarot pilnvaras, kas piešķirtas *OLAF* un *EPPO*⁴⁸, Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas vadītājam ir tiesības pilnīgi patstāvīgi uzsākt, veikt, noslēgt un ziņot par jebkuru tās kompetencē esošu izmeklēšanu, iepriekš nebrīdinot nevienu citu personu vai organizāciju, kā arī bez šīs personas vai organizācijas piekrišanas vai iejaukšanās saskaņā ar attiecīgajām izmeklēšanas procedūrām.

(C) Profesionālie standarti

67. Ikviens Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas veiktā izmeklēšana ir taisnīga un objektīva, un tās izpildē tiek ņemtas vērā visu iesaistīto personu un organizāciju tiesības. Nevainīguma prezumpcija ir attiecināma uz visiem, kuri tiek turēti aizdomās par aizliegtas rīcības veikšanu. Izmeklēšanā iesaistītajiem (gan tiem, kuru rīcība tiek izmeklēta, gan tiem, kuri veic izmeklēšanu) jāapzinās savas tiesības un pienākumi un jānodrošina to pilnīga ievērošana.

68. It īpaši šādi izmeklēšanas procesi tiks veikti saskaņā ar Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas izmeklēšanas veikšanas procedūru EIB vai EIF atkarībā no situācijas (jeb "izmeklēšanas procedūru").

(D) Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļas, EPPO un OLAF piekļuve informācijai

69. EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļiem un darbiniekiem jāsadarbojas ar Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļu, *EPPO* un *OLAF* nekavējoties, pilnībā, efektīvi un tādā veidā, kā to noteikusi Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa, *EPPO* vai *OLAF* atkarībā no situācijas, tostarp atbildot uz attiecīgiem jautājumiem un izpildot pieprasījumus sniegt informāciju un dokumentus⁴⁹.

70. Savu attiecīgo pilnvaru ietvaros Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļai, *EPPO* un *OLAF* ir pilna piekļuve visiem EIB grupas ar izmeklēšanu saistītajiem darbiniekiem, informācijai, dokumentiem un datiem, tostarp elektroniskajiem datiem, saskaņā ar piemērojamām procedūrām, ieskaitot, ja nepieciešams, datu aizsardzības procedūras, kā arī iesaistot datu aizsardzības speciālistu.

71. Savu attiecīgo pilnvaru ietvaros Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļai, *EPPO* un *OLAF* ir tiesības pārbaudīt un kopēt atbilstošo operācijās iesaistīto pušu vai arī attiecīgi citu partneriēstāžu vai sadarbības partneru grāmatvedības un lietvedības dokumentus, tostarp elektroniskos datus.

⁴⁸ Kad lieta tiek nodota *EPPO*, uz Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļu attiecas vienošanās par darba kārtību, kas noslēgta starp *EPPO*, EIB un EIF. Skatīt 46. zemsvītras piezīmi.

⁴⁹ Šis pants neskar EIB un EIF personāla noteikumus iekļauto prasību nepieciešamības gadījumā censties iegūt iepriekšēju atļauju sniegt pierādījumus.

72. Banka un fonds gan kopā, gan atsevišķi var parakstīt saprašanās memorandu ar tiesībaizsardzības iestādēm vai citām līdzīgām iestādēm, lai, ņemot vērā piemērojamo juridisko, datu aizsardzības un konfidencialitātes regulējumu, veicinātu informācijas apmaiņu abpusēji nozīmīgās lietās, kas saistītas ar aizdomām par aizliegtu rīcību.
73. Tāpat banka vai fonds var pieteikties kļūt par civilprasītāju (vai pieprasīt līdzīgu statusu, kāds ir pieejams saskaņā ar piemērojamo tiesību aktu) tiesvedībā, kas saistīta ar tās veikto izmeklēšanu, ja tiek uzskatīts, ka banka vai fonds ir ieinteresēts tā rīkoties, it īpaši lai maksimāli efektīvi izmantotu bankai vai fondam pieejamo informāciju un pierādījumus attiecībā uz aizdomām par aizliegtu rīcību.

(E) Konfidencialitāte

74. EIB grupas noteikumi par piekļuvi informācijai paredz, ka visa informācija un dokumenti, kas savākti un izstrādāti izmeklēšanas laikā, bet vēl nav pieejami publiskajā telpā, ir stingri konfidenciali un uz tiem attiecas visi juridiska rakstura vai ar tiesas lēmumu piešķirtie pienākumi. Savāktās informācijas konfidencialitāte jāievēro gan iesaistīto pušu interesēs, gan izmeklēšanas integritātes nolūkā.
75. It īpaši izmeklēšanas laikā jāievēro izmeklēšanas objekta, liecinieku un informētāju identitātes konfidencialitāte, ja vien tas nav pretrunā ar izmeklēšanas interesēm.
76. Ģenerālinspektorāta izmeklēšanas nodaļa atklāj šādu informāciju un dokumentus rakstveidā tikai tām personām vai organizācijām, kuras ir pilnvarotas tos saņemt, vai arī balstoties uz informētības nepieciešamības principu.

(F) EIB grupas pārvaldes struktūrvienību locekļu un darbinieku tiesības

77. EIB pārvaldes struktūrvienības loceklis vai darbinieks, kurš ir izmeklēšanas objekts, ir tiesīgs saņemt procesuālo tiesību aizsardzību, it īpaši attiecībā uz tiesībām būt informētam par šo faktu, cik ātri vien iespējams, ja vien nav noteikts, ka šāda rīcība varētu kaitēt izmeklēšanai. Šī politika, izmeklēšanas procedūras un piemērojamie datu aizsardzības tiesību akti nosaka regulējumu pārvaldes struktūrvienību locekļu un darbinieku tiesībām izmeklēšanas laikā.
78. Jebkurā gadījumā EIB grupas pārvaldes struktūrvienības loceklim vai darbiniekam, kurš ir izmeklēšanas objekts, jāsaņem informācija par apgalvojumiem un pierādījumiem, kas vērsti pret viņu, kā arī jābūt informētam par iespēju atbildēt, pirms tiek uzsāktas pret šo personu vērstas darbības.
79. Ja ir aizdomas par aizliegtu rīcību, izmeklēšana jāuzsāk nekavējoties un jāpabeidz saprātīgā laika posmā.

8 Datu aizsardzība

80. Personu datu apstrāde šīs politikas ietvaros tiek veikta saskaņā ar principiem un noteikumiem, kas paredzēti EIB grupai piemērojamās regulās⁵⁰ un attiecīgos atzinumos, ko izstrādājis Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU).
81. Jebkura iesaistītā persona ir tiesīga piekļūt ar viņu saistītajiem datiem, labot un (noteiktos gadījumos) bloķēt tos, sazinoties ar attiecīgo datu pārzini⁵¹ vai EIB/EIF datu aizsardzības speciālistu. Šīs personas var arī jebkurā laikā sazināties ar EDAU⁵², lai pārbaudītu, vai tiek ievērotas attiecīgajos noteikumos paredzētās tiesības. Jebkurš šo tiesību ierobežojums tiek balstīts uz iekšējiem noteikumiem, kuri pieņemti saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības tiesību aktiem⁵³.

9 Atzinuma pieprasījumi un palīdzība citām iestādēm

(A) Valstu vadošās iestādes

82. Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa var lūgt valstu iestādes gan ES teritorijā, gan ārpus tās veikt turpmāku izmeklēšanu un/vai uzsākt kriminālvajāšanu saistībā ar aizdomām par aizliegtu rīcību, kā arī sniegt papildu palīdzību, ja tāda tiek lūgta. Tomēr, ja izmeklēšanu ir veicis EPPO vai OLAF, tad EPPO vai OLAF, ja nepieciešams, pārsūta lietu kompetentajām iestādēm.
83. Ja valsts iestāde ir uzsākusi izmeklēšanu saistībā ar aizdomām par aizliegtu rīcību, un tajā var būt iesaistītas EIB grupas operācijas vai darbības, tad Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa, konsultējoties ar attiecīgajiem dienestiem, uztur sakarus un piedāvā nepieciešamo palīdzību valsts iestādēm.
84. Ja izmeklēšanu veic tiesu iestādes, tiesībsardzības, administratīvas, juridiskas vai nodokļu iestādes, Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa var nolemt gaidīt šādas izmeklēšanas rezultātu un pirms turpmāku darbību uzsākšanas pieprasīt izmeklēšanas slēdziena kopiju.

(B) Starptautiskas organizācijas

85. Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa saskaņā ar EIB grupas noteikumiem un procedūrām, kas nosaka informācijas publiskošanas kārtību, kā arī piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem var sniegt palīdzību un dalīties ar iegūtajiem datiem un/vai attiecīgu informāciju ar citiem SFI izmeklēšanas darbību veicējiem.
86. Tāpat Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa saistībā ar aizdomām par aizliegtu rīcību var sniegt palīdzību citām starptautiskām organizācijām un aģentūrām.

⁵⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 23. oktobra Regula (ES) 2018/1725 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti, ņemot vērā grozījumus un papildinājumus.

⁵¹ Ar EIB un EIF, kas savas veiktās izmeklēšanas ietvaros darbojas kā datu pārzini, var sazināties, rakstot uz šo adresi: investigations@eib.org.

⁵² www.edps.europa.eu.

⁵³ Regulas (ES) 2018/1725 25. pants, ņemot vērā grozījumus un papildinājumus.

10 Nobeiguma noteikumi

87. Ģenerālinspektorāta Izmeklēšanas nodaļa sagatavo un iesniedz EIB Vadības komitejai un EIF izpilddirektoram gada pārskatu par krāpšanas apkarošanas darbībām, lai tie ņemtu vērā šī pārskata saturu, un tajā vispārīgi izklāsta nodaļas iepriekšējā gada darbības un izmeklēšanā gūtās mācības. EIB Vadības komiteja un EIF izpilddirektors attiecīgi iesniedz to EIB Direktoru padomei un EIF Direktoru padomei, lai tās ņemtu vērā pārskata saturu un apspriestu jebkādu gūto pieredzi. Gada pārskats tiek publicēts EIB tīmekļa vietnē, ņemot vērā jebkādas konfidencialitātes ierobežojumus.
88. Jāveic regulāra šīs politikas pārskatīšana. EIB savā tīmekļa vietnē nodrošina pastkastīti (infodesk@eib.org), uz kuru var nosūtīt komentārus.
89. Šīs politikas pārskatīšanu var apstiprināt bankas Vadības komiteja un fonda izpilddirektors. Par jebkādiem labojumiem jāziņo Direktoru padomēm.
90. Politiku atjaunina, pamatojoties uz šādiem aspektiem:
 - a. Izmaiņas attiecīgajos ES tiesību aktos.
 - b. SFI savstarpējās vienošanās un starptautiskā labākā prakse.
 - c. Izmaiņas EIB grupas politikā un procedūrās.
 - d. Jebkādas citas izmaiņas, kuras EIB pārvaldes struktūrvienības uzskata par nepieciešamām un piemērotām.
91. Šo politiku attiecīgi 2021. gada 22. jūlijā un 2021. gada 21. jūlijā apstiprināja EIB un EIF Direktoru padomes, un politika stājas spēkā, publicējot to EIB un EIF tīmekļa vietnē.

EIB grupas krāpšanas apkarošanas politika

Politika aizliegtas rīcības novēršanai un izskaušanai
Eiropas Investīciju bankas grupas darbībās

**Eiropas
Investīciju
banka**

Eiropas Investīciju banka
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
+352 4379-22000
www.eib.org – info@eib.org